

Kunnen jullie ook letters schrijven zoals Otman?

Het alfabet

** Misschien heb je in de klas wel een of ander alfabetboek liggen? Je kan dat boek aangrijpen om **de eerste letters van het Nederlandstalig alfabet** met de kinderen te herhalen (ook aanbod in de schrijfhoek of boekenhoek) en dan de Audio opname te laten horen waarbij Otman de eerste letters van het Arabisch alfabet opzegt . Het Arabisch is een medeklinkeralfabet. De klinkers worden met kleine tekentjes boven of onder de letters aangegeven. Otman verklankt de eerste zeven letters van het alfabet met de klinker /u/ erbij. Voor meer uitleg kan je terecht op de wikipedia pagina http://nl.wikipedia.org/wiki/Arabisch_alfabet. Op deze pagina , op de foto woordkaarten van het Arabisch alfabet vind je het Arabisch alfabet terug. ** Met de oudere kinderen kan je enkele **Arabische letters leren schrijven**. Er zijn ook heel wat boekjes in de handel die je in Arabische boekenwinkels in Brussel kan vinden, zoals het boekje: “Les mots Arabes” van Mahrez Landoulsi¹. Daarin vind je eenvoudige illustraties van cijfers, dieren, voorwerpen, groenten en vruchten, met telkens het geschreven en gesproken woord bij in het Arabisch.

** Voor de oudere kleuters: Je kan enkele woordkaarten opvragen van je collega van het eerste leerjaar. Vergelijk deze woordkaarten met de woordkaarten op de foto “woordkaarten van het Arabisch alfabet” Zoals in het eerste leerjaar gaan we ook **letters lezen aan de hand van woordkaarten!** Ook deze woordkaarten kan je aanbieden in de schrijfhoek.

*** Op www.leesplein.nl vonden we volgende leuke alfabetboeken:

- *ABC3D*
 - Schrijver: geen
 - Illustrator: Marion Bataille
 - Vertaald uit het: Frans door: n.v.t.
 - Kunstig pop-up boek met alle letters van het alfabet. Sommige letters ontstaan uit anderen, de E levert bijvoorbeeld zijn onderste poot in om een F te worden, en de V weerspiegelt in de volgende bladzijde, waardoor een W te zien is. (AK)
 - Leeftijd: 6-9
Uitgever: Querido
Verschenen: 2008
ISBN: 9789045106182
- *Van a tot zet*
 - Schrijver: Wally de Doncker
 - Illustrator: Jurgen Walschot

¹ Landoulsi, M. (2003). *Met mots Arabes*. Tawhid, Lyon.

- In dit boek stellen de 26 letters van het alfabet zich voor: van de overmoedige A tot en met de verliefde Z. Want iedere letter is speciaal. Bij het boek wordt een cd meegeleverd, met verhaaltjes en liedjes in verschillende muziekstijlen. (A)
- Leeftijd: 6-9
Uitgever: Davidsfonds/Infodok
Verschenen: 2010
ISBN: 9789059083356

Letters

Otman moet woordjes zoeken die beginnen met een Noen.

Achtergrondinformatie: In het Arabisch staat de eerste letter van een woord rechts, voor ons is het achteraan, voor hen vooraan. De letter wordt anders geschreven naargelang de verbinding met andere letters.

* Welke **letters** kunnen de kleuters al **schrijven**? Otman leert vandaag de noen schrijven. Je kan hen bijvoorbeeld de letter N in het Nederlands leren schrijven. Misschien zijn er namen van kinderen die met deze letter beginnen?

** Geef **spreek-en luisterspelletjes** met de letter N, bijvoorbeeld Plak woorden met de letter N, die in de klas te vinden zijn, op een dobbelsteen, bijvoorbeeld nijlpaard, noot, nagel, nat, nek, neus, nietjesmachine, nul, nummer. Doe er ook de naam van kinderen bij die met een N beginnen. Speel het spel “touche, touche”. Kinderen raken zo snel mogelijk aan waar het woord naar verwijst.

** Stop plastic, schuurpapieren en houten letters in een voelzakje. Laat de kinderen **voelen** en **raden welke letter** het is. Je kunt ook een aantal magneetletters op een magneetbord hangen of enkele kartonnen letters op het kurkbord prikken en de kinderen geblinddoekt laten raden over welke letters het gaat².

*** Laat de kinderen in groepjes **zoveel mogelijk woorden schrijven** met een N of met een O (zie vertelplaat de tram) binnen een bepaalde tijdspanne. Wie vond de meeste woorden? Dan maak je het moeilijker door thema's te bepalen: dieren met een N, beroepen met een N, enzovoort.

** Je kan ook leuke **opdrachtkaarten of spelletjes maken met letters**, zoals woordzoekers, een ganzenbord spel, 4 op een rij, een memory, spelletjes met een letterdobbelsteen. Je vindt ze allemaal beschreven in het boek “*Namen*”, p. 34-36.³

* Maak **letterkoekjes** met de kinderen die je daarna ook in de bakkerij (zie vertelplaat 7) kan aanbieden. Je kan ook letters aanbrengen op koekjes, zo heb je ook letterkoekjes om op te eten. Daarvoor heb je enkel honing, ontbijtgranen en petit-beurre koekjes nodig. Laat de

² Geïnspireerd op: Desmet H., (2010). *Lettergem ontluikt*. Antwerpen, De Boeck, p.50

³ Bousard, L., De Man, A., De Pauw, E. & Huybrechts, K. (2008). *Namen* (Kleutersprokkels). Mechelen: Plantyn,

kinderen met honing een letter op een koekje schrijven, laat ze ontbijtgranen op het koekje strooien, en schud vervolgens de ontbijtgranen weer van het koekje af.
Tijdens Sinterklaastijd kan je suikerzoete letters maken van speculaas of marsepein.

De eerste letter van mijn naam

Op de onwaarder (vertelplaat 3) lezen we de O van Otman. Met deze kleuters kan je allerlei activiteiten geven over de eerste letter van hun naam. Enkele voorbeelden:

- *de eerste letter van hun naam **kleuren** in een blad van een **tijdschrift**, de letter **boetsen**, in kneeddeeg maken, **stempelen**, in **structuurverf** schilderen, in een **zandlaag** tekenen, op een bord **krijten**, enzovoort.
- *de kinderen **in de klas of school laten zoeken** naar de eerste letter van hun naam. Geef ze een kaartje met de beginletter van hun naam. Laat ze een kruisje zetten naast de letter op hun kaartje telkens als ze hem ergens tegenkomen. Variatie: laat de kleuters alle letters van hun naam in de school **zoeken**, laat ze op het kaartje doorstrepen als ze hem gevonden hebben.
- *maak een **letterwinkel** met de letters van de namen van de kinderen uit de klas. Laat de kinderen de letters van hun naam kiezen die ze het mooist vinden. Kopieer ze zodat ze “hun” letters kunnen uitknippen en achter elkaar plakken. Leg er ook voorwerpen bij met sierlijke (kalligrafische letters), zoals merklappen, houten versierde letters, enzovoort.
- * maak **puzzels van reuzenletters**. Stop de stukken in de omslag en schrijf daar de letter op.⁴
- * Laat de kinderen de **eerste letter van hun naam lopen** op de speelplaats (je kunt ze in het groot tekenen of leggen met touw) Je kan bijvoorbeeld ook de letters **met je eigen lichaam uitbeelden** of met diverse personen samen één letter/woord uitbeelden

Lettertekens

** Misschien zijn er kinderen in je klas die enkele Arabische letters kunnen schrijven. Of andere lettertekens bijvoorbeeld in het Tibetaans, het Chinees, het Russisch, het Grieks... Laat het hen voordoen. De andere kinderen schrijven mee in de lucht. In kleine groep kan dit kind **lettertekens aanleren** aan andere kinderen.

** Verken verschillende lettertekens uit andere talen met de kinderen door Arabische, Turkse, Russische, Japanse kranten aan te bieden in de **boekenhoek**.

** In de schrijfhoek kan je **letterstempels** aanbieden met verschillende lettertekens. In deze hoek kan je kinderen ook Arabische lettertekens of andere lettertekens laten overschrijven of naschrijven. Indien kinderen de lettertekens mooi op kaartjes kopiëren, kunnen deze gebruikt worden in een memoryspel.

^{4 4} Geïnspireerd op Bousard, L., De Man, A., De Pauw, E. & Huybrechts, K. (2008). *Namen* (Kleutersprokkels). Mechelen: Plantyn, p. 33

** Indien je school zich in een drukke wijk van Brussel bevindt kan je wellicht ook lettertekens uit andere schriften **terugvinden op uithangborden van winkels of restaurants of bij een kruidenier**. Je kunt daar foto's van (laten) trekken, en die laten overschrijven in de letter-schrijfhoek.

Op **producten bij een Marokkaanse of Griekse kruidenier in de buurt, kan je wellicht ook andere lettertekens terugvinden. Je vraagt aan de winkelier wat het produkt juist is. Laat de kinderen **woordkaarten maken** in het Nederlands én daaronder in het Arabisch of ... Laat ze daarmee winkeltje spelen, bijvoorbeeld

Op volgende site <http://www.arabglobe.com/register.php> (geraadpleegd op 28 feb. 12) vind je allerlei **schrijfoefeningen in het Arabisch. Je kan je makkelijk registreren . Zo kan je allerlei “werkblaadjes” downloaden voor het schrijven van Arabische cijfers of letters. Dit kan een aanbod zijn voor de schrijfhoek. Voorbeelden van schrijfoefeningen vind je bij de foto's en bijlagen ([werkblad “pomme”](#), [jongste kleuters](#), [werkblad “paard”](#) en [“noen”](#) voor de oudere kleuters en de eerste graad). Het werkblad met een schrijfoefening van de noen (gekoppeld aan [“Nimr” een tijger](#), of [de boot van Noah](#) zoals in het verhaal) , vind je ook in bijlagen.

** Er bestaan ook heel wat (prenten)boeken die in een andere taal en soms ook in een ander schrift vertaald zijn. De boekjes hebben dus dezelfde inhoud, maar zijn geschreven in verschillende talen, met verschillende lettertekens dan de onze (= het Latijns schrift). Neem hier bij voorkeur een prentenboek dat in het Arabisch en Nederlands bestaat. Je vindt ze bij uitgeverij Interval-Lâle en in de meeste Brusselse bibliotheken. Je toont het boek en laat hen raden waarover het verhaal zou gaan. Je bekijkt het kaft en de tekeningen. Vervolgens neem je het anderstalig boek met andere lettertekens. Je vraagt hen naar **gelijkenissen en verschillen**. Toon hoe men van rechts naar links leest in het Arabisch. Je kan zelf het verhaaltje in het Nederlands **vertellen** en een ouder die de andere taal spreekt kan het in zijn taal voorlezen aan de klas of thuis.¹

** Je kunt ook zelf een **memoryspel** maken *** (kinderen uit het tweede leerjaar kunnen dit zelf) met letters uit verschillende schriften. De kinderen moeten dan twee identieke letters vinden.

** Voor de oudste kleuters is het wellicht boeiend om ook **een schrift** te introduceren waarin ze letters schrijven zoals Otman. Daarin kunnen ze de nieuwe woordjes en de nieuwe letters die ze leren in de kleuterklas, noteren. Eventueel maak je er een heus “schoolhoekje” van waarin ze rollenspel kunnen spelen: één kind is meester of juf en leert letters aan de anderen die op een bank (in duo)zitten zoals in de lagere school.

* In “Talen op een kier” lees je het verhaal van een **lettermonster** dat alle letters van de letterverkopers heeft opgegeten. De kleuters kunnen de letterverkopers helpen door in de grot van het monster alle letters te zoeken die het uitgespuwd heeft. De letterverkopers zijn een Fransman, een Griek, Chinees, Hebreeuw, Arabier en een Thai. Ze verkopen dus andere

lettertekens. Lees verder in Talen op een kier bij activiteit 8.1. “Lettermonster”.⁵

** De activiteit “**Schattenjacht**” (8.3) gaan kinderen op zoek naar verborgen schatten. De schatten die ze in de activiteit vinden, gaan over lettertekens. Ze ontdekken dat sommige talen andere lettertekens hebben en dat verschillende lettertekens wel dezelfde boodschap kunnen weergeven.

📖 Boekentip: ** Een prentenboek met Chinese karakters: Louis, C. (Xiao Min, ill.)(2009). *De reis van Liu*⁶.

⁵ Uit: Jonckheere, Sofie, De Doncker, Hadewijch & De Smedt, Hilde (2009). *Talen op een kier. Talensensibilisering voor het basisonderwijs*. Plantyn, Mechelen, blz. 297 en blz. 317.

⁶ In www.pluizuit.be . (geraadpleegd op 23 april 2012), <http://www.pluizuit.be/110220/De%20reis%20van%20Liu.htm>